

[Søren Olesen.]

loven indeholdt en bestemmelse om, at skibene skal have adgang til at have sådanne styrmandsaspiranter, idet det kan have betydning for uddannelsen af skibsofficerer, at rederierne derigennem kan lære de sømænd at kende, der melder sig som aspiranter, og som siden hen påtænker at blive skibsofficerer.

Ellers er der ikke foretaget store ændringer i denne lov, men det er rimeligt, at man, særlig hvad de større skibe angår, kræver en betryggende uddannelse, og det er vel derfor, man har disse forskellige grader i næringsbeviserne.

Jeg vil derefter gå over til de to andre lovforslag, idet jeg gør opmærksom på, at der ikke her er sket en tilsvarende differentiering med hensyn til de forskellige eksaminer. Styrmandseksamen og skibsfører-eksamen er for så vidt de samme som nu, men med hensyn til næringsbeviserne kræves det, at man har den supplerende praksis, som er så nødvendig, for at man kan påtage sig ansvaret for på betryggende måde at kunne føre de større skibe. Jeg er meget tilfreds med, at der ikke kræves en ny eksamen, men at man kan tage sin uddannelse som hidtil og så erhverve de forskellige sønæringsbeviser, efterhånden som man opnår den praktiske færdighed og øvelse, som her er nødvendig.

Der er et forhold, jeg vil mene man bør se lidt nærmere på, og det er disse to råd, som man nu opretter: uddannelsesrådet for de nautiske eksaminers vedkommende og skolerådet for maskinisternes vedkommende. Jeg ved ikke, hvori det ligger, men der er en væsentlig forskel, idet der om uddannelsesrådet står, at det *kan* rådspørges i skibssager, der angår uddannelsen, medens der med hensyn til skolerådet står, at det *skal* spørges. Jeg finder, at det med hensyn til uddannelsesrådet for styrmænds og skibsføreres uddannelse bør hedde, at det *skal* spørges til råds. Jeg synes, det er mærkeligt at oprette et sådant, ret omfattende råd, hvis det ikke har nogen egentlig beføjelse. Handelsministeriet og søfartsmyndighederne har til enhver tid lov til at forespørge hos rederier og organisationer og de forskellige grene inden for skibsfarten, når der er spørgsmål, der skal afgøres. De har altid ret til at afæske dem en erklæring.

Når man opretter et råd som uddannelsesrådet, så synes jeg også, det bør gælde for dette, som det er præciseret for skolerådet, at det *skal* spørges, når det drejer sig om uddannelsen.

Ligeledes er der en forskel mellem skolerne, idet de nautiske skoler kun kan oprettes af staten eller kommunerne, medens maskinmesterskolerne også kan oprettes af institutioner og private og opnå statstilskud. Nu kan det være, at denne forskel i lovforslagene er begrundet i bestående forhold, idet der for tiden vel ikke er rent private navigationsskoler. Men at der tidligere har været navigationsskoler drevet af private eller af foreninger, kunne tyde på, at sådanne kunne dukke op igen. Jeg kunne godt tænke mig en situation, hvor rederne sluttede sig sammen om at oprette en skole. Det er dog dem, der skal bruge skibsofficererne. Med hensyn til det spørgsmål, som det ærede medlem hr. Weikop var inde på, vil jeg sige, at det kunne ske, at man derigennem kunne overtage noget af den økonomiske forpligtelse med hensyn til uddannelsen. I hvert fald finder jeg ikke, der er nogen grund til, at der skal stå i loven, at det ikke er tilladt at oprette andre skoler, at det ligefrem skal være forbudt, havde jeg nær sagt. Det kan dog ikke være meningen i et frit land, som vi mener at vi lever i. Jeg vil derfor henstille, at man tager under overvejelse, om der ikke burde stå en linje om, at private institutioner og private personer også kan oprette navigationsskoler, naturligvis med godkendelse, ligesom man har det inden for alle andre skoleformer, som modtager støtte fra staten og skal føre op til bestemte eksaminer. Jeg er blevet gjort opmærksom på disse forhold og er standset ved et, som jeg mener udvalget bør se på og handelsministeriet have sin opmærksomhed henvendt på.

Der er en ting, man savner. Lovforslaget er ofte ledsaget af en redegørelse for, hvilke nye udgifter for staten deres gennemførelse vil medføre. En sådan burde have været givet her. Der er ikke så meget nyt i lovforslagene, men visse ting tyder på, at der fremtidig vil blive stillet betydelig større krav end hidtil særlig til de skoler, som skal uddanne de nautiske officerer og maskinmestre. Det ville derfor have været rimeligt, om lovforslaget havde indeholdt